

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. št. 10.932. - Oglasi po tarifi.

God. X.

Ljubljana, 15. decembra 1928.

Broj 24.

Ljubljana, 15. decembra 1928.

Stižu nam izveštaji, da su naša bratska društva proslavila 1. decembar kao državni i sokolski praznik ove godine naročito svečano po uputama starejšinstva JSS — naročito svečano zato, jer smo se tom prilikom sećali prve desetogodišnjice opstanka naše države. Sinom naše domovine bilo je pridređeno na stotine svećanih akademija, koje su upotpunili šaroliki rasporedi sa svećanim govorima, pevanjem, glazbom, deklamacijama itd., naročito pak telovežbačkim tačkama i svećanim prisegama novozačlanjenog članstva. I zaboravljenih grobova naših zaslužnih muževa i žena nisu naša bratska društva zaboravila, već su im članstvo, naraštaj i deca posvetili vanrednu pozornost, koja je bila znak zahvalnosti i pietete do pokojnih sinovi i kećeri našega naroda. Krasna i dirljiva živa slika sokolskog bratstva, koje se ne zaustavlja ni na grobovima, nego siže dalje i u kraljevstvo smrti i spaja žive s mrtvima! I naši grobovi su deo narodnog života. Sokolska ideja živi preko grobova.

Među našim članstvom pobudio je mnogo pozornosti i priznanja svećani broj »Sokolskog Glasnika«, koji smo izdali na vreme, tako, da su ga imali svi naši pretplatnici na sokolski praznik već u rukama. Tim svećanim brojem nismo doduše učinili sve, što smo nakanili, ali učinili smo barem toliko, koliko su nam najviše dopuštale prilike tehničkog i materialnog značaja. Plodovi našeg nastojanja nisu ovisni samo od nas, već moramo pri izvršavanju svoje novinarske dužnosti računati s činjenicama, koje stoje da nas još na putu našeg nesmetanog i glatkog razvitka. Zapreke se pojavljuju nažalost i u našim redovima, jer su tačnost i redoljubivost u premnog slučajeva još nepoznati pojmovi. Nije sokolski, ako netko zahteva nemoguću stvar, a ne učini ono, što je moguće. Zvezda sa neba ne možemo skidati. Gde pak uporedo ide dužnost s dužnošću, tamo su opravdani zahtevi i pravda svakoga. Sve ostalo je iznimka ili vanredna pogodnost, što obzirom na načelo sokolske jednakosti ne smemo priznavati, jer bi time sami rušili disciplinu i sami sebi ispodkopavali temelje.

Nesokolski krugovi, kojima je došlo naše glasilo pred oči, priznaju samo istinu, ako tvrde, da smo se u tom slučaju sa svojim izdanim postavili na čelo svijeta novina u državi. U mislima bio nam je samo istorijski događaj, o kojem smo bez obzira na levo i desno jedino i raspravljali, tako da smo time mnogo dobili na ugledu, jer smo dokazali, da nam je domovina nad svime i da nas u delu za domovinu ne može nitko i ništa da makne s ravne staze sokolske nezavisnosti i načelnosti i sokolske pozitivno stvarajuće i usavršavajuće radinosti. Usudujemo se tvrditi, da nije samo naša najiskrenija želja, već da je u životnom interesu našeg naroda i naše domovine, da bi svi javni radnici bez iznimke, sve kulturne, gospodarske i političke organizacije u državi pouzimalne naš uzor time, da bi nam bile slične u radu za skupnost i celinu, a ne da premnogi od njih najpre traže sebe i samo mrvice, koje im od preobilja ostaju, tek bacaju narodu, kao da bi bio narod u svojoj kući prosijak, a ne na svojoj zemlji svoj gospodar.

Sve, što je naša organizacija imala u mislima i na srcu, je bez okolišanja, iskreno i jasno rekla pred čitavim svetom već na Kosovu Polju 7. septembra t. g. kad je nad gomilama Kosovskih heroja odzvanjao ponosni glas naše deklaracije i kad se nekoliko hiljada ruku diglo spram neba i svećanoj zakletvi vernosti do visokih sokolskih ideala. Jednaku zakletvu je na naš sokolski i državni praznik položilo na stotine braće i sestara, koji su bili u toj godini primljeni pod naše zastave. Te reči, imenovane zakletva, nisu bile izgovorene u vetar, da ih raznese bez traga i da se izgube u gluhu daljinu, već su bile odjek sokolskih duša, koje nikad ne govore neistinu. Nitko od nas ne saziva na sebe prokletstvo neba i zemlje, da bi mu usahnula ruka, koja je krivo prisizala, i da bi mu se u sreci zavukao i na vekove u njemu gladno crv očajnosti i svetogrda, jer mu je srec lagalo! Krivoprišežnika nema među nama.

Svak odgovara za sebe; ali odgovornost svijeta ne sleva se u zajednički teret, koji radosno snosimo, jer ga snosimo dobrovoljno i jer znamo, da smo nosioci novog života. Jugoslovenskog naroda nema bez Sokolstva, a bez Sokolstva nema ni široke ceste u

Slovensko Sokolstvo na grobu Neznanog Junaka u Parizu 11. novembra 1928.

Prilikom desetogodišnjice zaključivanja mira Slovensko Sokolstvo želelo je dati izraza zahvalnosti palim herojima u svetskom ratu, koji je doneo oslobođenje slovenskim narodima u Centralnoj Evropi.

Predsednik Saveza Slovenskog Sokolstva brat dr. Josip Scheiner, koji je istovremeno predsednik Čehoslovačke Obce Sokolske, nije mogao da napusti Prag zbog slabog zdravlja i da dođe u Pariz, kao i podpredsednik Saveza Slovenskog Sokolstva brat E. Gangl, koji je istovremeno i predsednik Jugoslovenskog Sokolskog Saveza iz Ljubljane. — Medutim podpredsednik Saveza Slovenskog Sokolstva brat Adam grof Zamoyski, koji je istovremeno i predsednik Poljskog Sokolskog Saveza, otišao je u Pariz u nameri da uzme učešća na ovim svečanostima.

Na dan 11. novembra u 9:30 časova ujutru na određenom mestu za skup na Place de l'Etoile i uglu Avenue Victor Hugo, sakupili su se slovenski Sokoli oko divnog venca, ukrašenog lentama i trobojkama sa narodnim natpisima slovenskih naroda, koji su potpadaju pod Savez Slovenskog Sokolstva (Čehoslovačkog, Jugoslovenskog, Poljskog i Ruskog u emigraciji), sve ove četiri trobojnice bile su nameštene vodoravno na vencu, a prikopčane trakom od bele svile sa zlatnim frezicama, na kojoj je stajao natpis na francuskom jeziku: »U počast — Udruženje Slovenskog Sokolstva — 11. novembra 1928. god.«

Medutim pod Triumfatorskim Lučkom sakupili su se predstavnici: Ambasador Poljske Republike, Poslanik Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i Poslanik Čehoslovačke Republike, koji su očekivali na dolazak sokolske delegacije. Tu je takođe očekivao predstavnik Maršala Focha, jedan pukovnik iz Francuskog Glavnog Generalštaba kao i predstavnik gen. Gourauda, vojnog gubernatora Pariza; generalni Weygand i Niessel lično su prisustvovali svečanostima.

Tačno u 10 časova krenuo je pohod delegacije Slovenskog Sokolstva sa zbornog mesta, pred kojim su išli inspektor Glavne Policije i oficiri Komande mesta. Na čelu pohoda išla su četiri Sokola, noseći venci zatim mnogobrojnih barjaktari, noseći zastave, s leva na desno: čehoslovački, jugoslovenski, poljski; sokolske sekcije u Francuskoj i poljskih Sokola iz Pariza, i najzad ruskih Sokola u emigraciji.

JANKO JAZBEC (Crikvenica):

Naš gospodarski problem.

Svaki idejni pokret treba da ima čvrstu materijalnu osnovicu, hoćemo li, da uspešno ide svome cilju. Iznimke nema — prema logičkim načelima o materijalnom samoodržanju. Mi smo Sokoli rado puštali s vida ovo pravilo, kad smo stajali u život neku novu misao ili težnju. Sve za volju principa,

buduće vekove realnog Slovenstva! Ova tvrdnja nije nikakvo samoljublje, ne uveličavanje, već je izpoved poštenog uverenja, koje se upire na sasvim mirno, stvarno i objektivno prosuđivanje svijeta u prošlosti i sadašnjosti. Ko može, neka to opovrgne! A na mejdan pozivamo samo junaka koplja, koja nisu otrovana podložno, prevaram, lihvarstvom i licemerstvom! S kukavicama se ne borimo; te samo preziremo. Preziremo farizeje, jer ljubimo istinu nada sve! Na sokolskom čelu nema Kajnovog znaka. Naša moć je borba, naš brat je vihor, naša se stra je luč, naš cilj je pobeda! Tako je zapisano na sokolskim zastavama, na koje smo se zakleli. Taj svećani čin ostavio je svuda u našem članstvu dubok utisak, a na naraštaj i decu, gde su učestvovali, delovao je silno ozbiljno, vaspitno i oduševljavajuće.

Starejšinstvo JSS smatralo je za potrebno, da — pozivajući se na Kosovski deklaraciju — izda za ovogodišnji 1. decembar još jedan naročiti proglas na čitavo članstvo, koji je bio razaslan svim društvima na vreme s porukom, da ga na sam naš praznik objave javno i vidljivo u svom kraju. To se po našim informacijama izvršilo svuda, samo nekoliko malenih pošiljaka dobila je pisarna JSS vraćene s opaskom, da ili društvo »ne postoji više« ili pak da naslovnik »nije tra-

ciji. Za zastavama išao je starosta br. Adam Zamoyski, a za njim s leva na desno: br. dr. Szalkowski, predsednik VII sokolske sekcije u Francuskoj; br. Smutny, starosta Čehoslovačkog Sokola u Parizu; Jugosloven. br. Milič, br. Petrov predseknek Ruskih Sokola u emigraciji, drug Brabander predsednik Gimnastičkog Društva u Parizu. — Iza predsednika stupali su u svojim živopisnim odelima Sokoli čehoslovački, jugoslovenski, poljski (iz Pariza), Ruski Sokoli u emigraciji i impozantna družina poljskih Sokola VII. sekcije u belim uniformama sa zatvorenim crvenim ovratnicima. Ova pojava delagacija izazvala je divljenje i oduševljenje. Sokoli su stupali na zapoved brata Woźniaka, načelnika VII. sokolske sekcije u Francuskoj.

Došavši na grob Neznanog Junaka, delegacija se postrojila na obim stranama groba. Brat Zamoyski sa blagopoštovanjem položio je venci. — Na kratku zapoved »pozor« zastave su se pognule k zemlji, prisutni odali su počast skidajući kape, generalitet i oficiri su salutirali, jedan minut ćutanja i mirovanja uzneo se nad delegaciju i publiku.

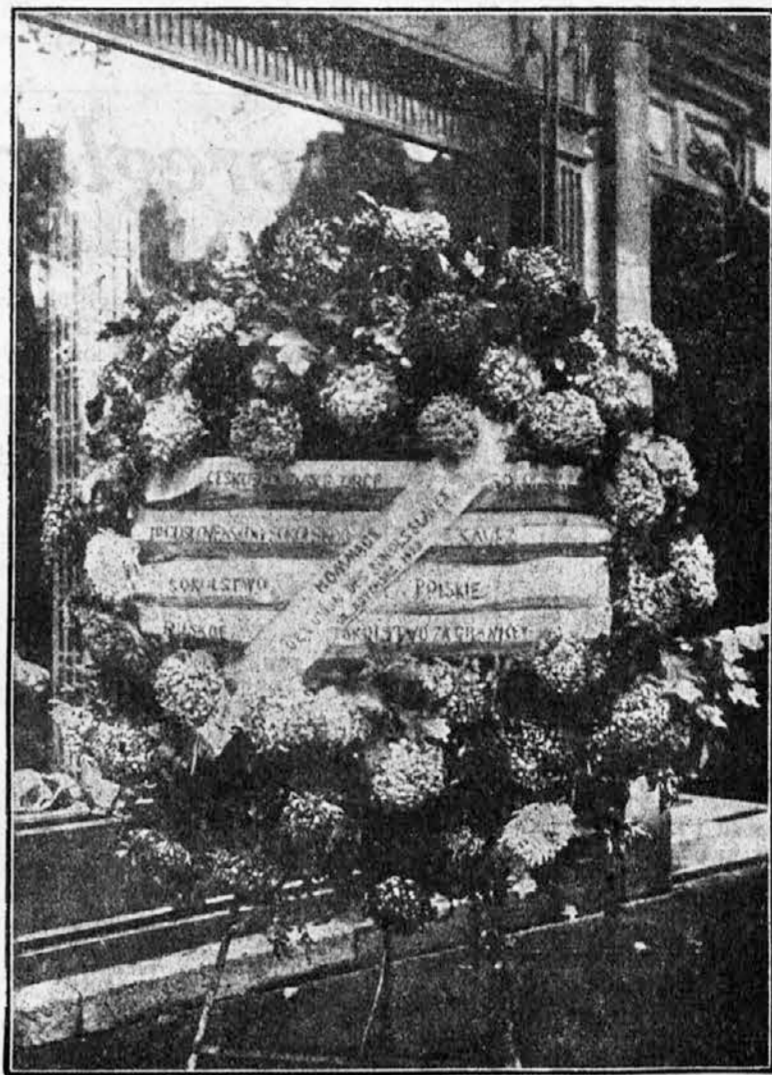
Delegacije koje su odlazile sa groba, bile su pozdravljene oduševljenim usklikima ogromne mase pariske publike, koja je izgedala neobično čvrsta odanom poštom, kojom su Slovenski Sokoli počastili pepeo Neznanog Junaka.

U ovom aktu Slovenskog Sokolstva treba konstatovati pojavu zblizčenja, koja će nastupiti u odnosima slovenskih naroda oslobođenih svetskim ratom u Centralnoj Evropi, zblizčenja čije je glavno oruđe — Slovensko Sokolstvo.

Brat Zamoyski se u ime Slovenskog Sokolstva poklonio i Maršalu Fochu te mu doneo naše pozdrave: Zdravo! Na zdar! Czolem! Maršal Foch je zamolio, da se izreče Jugoslovenskom Sokolstvu zahvala za sećanje i ujedno izrekao priznanje za nastojanja i rad Sokolstva, a i iskrenu želju, da se ono razvija na sreću naših domovina.

Mnogi pariski listovi doneli su notice o ovim svečanostima na dan 11. novembra 1928 g. pišući o delegaciji Slovenskog Sokolstva, između ostalih: »Le Temps«, »Le Petit Journal«, »L'Echo de Paris« itd.

Tako nas upoznaje svet.

Fotografija venca »Slovenskog Sokolstva« položenog na grob Neznanog Junaka po delegaciji »Slovenskog Sokolstva« pod l'Arc de Triumfe u Parizu 11. novembra 1928.

Nastupila su teška vremena, i nama Sokolima treba više realnog duha. Ne u pogledu naših osećaja i težnja u idejnom smislu, već radi gospodarskog stanja naših društava. Čitav je naš javni život zapao u akutnu krizu, koja razara i uništava narodno blagostanje. U svim se granama narodnog gospodarstva pokazuju opasni potresi i zastoji. U tim okolnostima osećamo i u našim redovima, da stojimo pred jednim važnim gospodarskim problemom, pred pitanjem, kako ćemo prebroditi sveopću oskudicu materijalnih sredstava. Evo, savez i župe terete društva za velika novčana potraživanja, a još veće su sume, koje potražuju društva od svog članstva na zaostaloj članarini. Ovi su sveukupni zaostaci narasli od takvih dimenzija, da su u stanju da ozbiljno poremete daljnji naš razvitak.

Ovo stanje, uzrokovano vanjskim uplivima usled opće političke mećave, za nas je kroz gospodarske prirode. Više ne ikad verujemo u ispravnost naših načela. Naši protivnici računaju, da će se ustavnom borbom pokolebati i naša stanovišta, izgrađena na temeljima apsolutne svesti i uverenja. Neka bude naglašeno i ovom zgodom, da je problem našeg unutarnjeg državnog uređenja za nas Sokole doduše jedno savremeno ali sasvim gospodarsko pitanje. Svi mi želimo, da se usavrši, unapredi narodna samouprava, ali na plemenskoj bazi nije to provedivo. Okružuje nas snežna vijavica raznih gledišta u tom pitanju. Desetak grozovnika udara ton narodnog raspoloženja, a vodiči narodne volje uzbunili su široke narodne slojeve do ludila. Hoće li da se provede široka oblasna ili pokrajinska samouprava, ili još samostalnije jedinice na federativnoj bazi, poimenovane sa plemenskim imenima pitanje je opće političke naravi, ali sigurno je, da proces narodnog slezvanja u jednu jugoslovensku celinu ne će zaustaviti nijedna sila. Nema krize jugoslovenstva, jer sve parole naših političara o ravnopravnosti bez obzira na veru i pleme nehotice teže za potpunim izjednačenjem svih nas u jedinstven tip čoveka, a to i jeste misao jugoslovenska.

Čvrstoća naših pogleda na sve unutarnje sporove omogućuje nam, da ćemo moći mirno i sabrano da koncentriramo svu pažnju materijalnom samoodržanju naših društava. Oskudicom zarade mnogi vredni članovi ne mogu više da u redu vrše svoje novčane obveze, članarina kao što i drugi doprinosi zaostaju, a priredbe jedva pokrivaju svoje režijske troškove. U tim okolnostima dolazi u pitanje redovno pokrivanje društvenih stvarnih potreba. Naročito su pogodena društva u pasivnim krajevima. Dugovi rastu, a rad zapinje. Odakle namaknuti sred-

stva? Dobrotvora ima malo, a imućniji nam svet rado okreće leđa. Upućeni smo najviše na požrtvovnost naših ljudi. Ipak treba naći ravnotežu među prihodom i rashodima. Naš pokret ne sme da strada na ugledu.

Pre svega potrebna je najveća štednja. Ovo iziskuje, da društveno gospodarstvo sistematski organizujemo, te da ga izručimo upravi posebnog odbora, pod vodstvom društvenog blagajnika. Taj će odbor u tašćine proučiti vrela društvenih prihoda, a rashode ograničiti na najnižu meru. Mnoga su naša društva vodila do sada nezdravu finansijsku politiku, ili bolje rečeno, malo su marila za svoje finanse. U prvom redu valja istaknuti zanemareno ubiranje članarine. Ovaj vrlo važan društveni rad prepušten je redovno samovolji pojedinca. Svesniji blagajnici podu sami godišnje par puta, da uteraju dio članarine za najnužnije izdatke. Polovica ili trećina članarine pri tome ipak propadne. Još je slabiji rezultat ubiranja putem dece ili plaćenih ljudi. Neka se shvati ovaj rad jednak onom prednjaku u sokolima, pa neka ga vrše dvojica članova ili članica redovno prvih dana u mesecu. Kod većih društava naći će se i više požrtvovnih ljudi. Pokušajte, pa da vidite dobrih rezultata. Osim toga važnim odgojem naučimo imućnije članove, da svoje doprinose dobrovoljno povise. Ne treba se bojati, da će voditi ovo nekom razlikovanju u pogledu prava i dužnosti. Mi smo se u Crikvenici samo time održali. U javnosti se nezna, da trećina naših članova plaća mesečno od 20 do 60 Din članarine. Održali smo se i kupili smo uz to još ovcu kuću za društveni dom. Naše priredbe posećuje (osim u leti) samo 60—80 ljudi, jer nas ima od pet hiljada stanovnika samo 5% jugoslovenske orijentacije. Najbolja slika lošeg gospodarstva opet se vidi ovde i vredno je, da se zabeleži. Protivničko društvo, strastveno potpomagano od sveukupne ostale 95% javnosti, palo je u agoniju usled — dugova. Isterano na cestu, ostalo je bez krova, pa je ostavilo ruče na cesti, u blatu i prašini, gde leže već puna 3 meseca. Ovo je sudbina jednog pokreta, koji nije imao stvarne ni idejne osnovice.

Pravilno vođenim gospodarstvom pokrivaćemo redovne rashode članarinom. Prihodi od priredba neka idu u korist društvenih prostorija, odnosno, ako je društveni dom aktivan, u druge plemenite svrhe, te za potpomaganje susjednih siromašnijih društava. Svako društvo mora da teži za potpunom nezavisnošću, što se prostorija tiče, računajući ovamo i letna vežbališta. Taj će se cilj ponekuda i teže postići. No, ne valja da se strašimo. Život je dugačak; što se ne provede za pet, uspeti će za deset ili dvadeset godina.

Samo treba da se započne. Onim malim, sitnim i nepokolebivim radom. Kad doteramo naša društva do potpune nezavisnosti, moći ćemo davati javne vežbe, pa i druge priredbe bez ulaznine, kako su već nekoka društva radila pred par decenija. Sve za propagandu i u svrhu polaganja računa o našem radu. Time ćemo lakše do širokih slojeva. Ovo smo dužni da učinimo u interesu većeg razmaha naše ideje, da uzmognemo što jače dopreti do onih slojeva, kojima je naš rad najviše i potreban.

Razumljiva i opravdana je zato težnja svakog društva, da sebi postavi svoj dom, te da pruži svome članstvu sve udobnosti vlastitih i prostornih prostorija, sa kupanom te letnim vežbalištem. Sve to privlači, te omogućuje, da provadamo naše akcije

brže i jačim rezultatom. U tom nastojanju neka kroči finansijska društvena politika. U tu svrhu rado će svaki član doprineti mesečno mali doprinos. Jedva onda, kad ćemo osigurati svakom društvu vlastiti krov, moći ćemo da razvijemo u našem delokrugu i veće socijalne akcije u korist našeg članstva, naraštaja i deca. U prvom redu oporavilaš za bolesne siromašnije naše pripadnike na moru, te u planinama itd. A za sve ovo, kako rečeno, treba sistematskog gospodarstva i razborite štednje.

Za sada je međutim najvažnije, da saniramo naše gospodarske prilike, te da ih privedemo potpunom aktivizmu. Time ćemo stabilizirati našu materijalnu poziciju, te makar skromnijim prihodima pokročiti boljoj budućnosti u susret.

se s njime u ime članstva dirljivim govorom podstarešina društva br. profesor J. Močan. Uz tužne zvukove sokolske fanfare iznesen je i postavljen po Sokolima na mrtvačka kola i sprovod je krenuo kroz špalir velikog mnoštva naroda na groblje. Nad otvorenim grobom oprostio se s njime starešina društva br. Dr. J. Varioła, iznašajući njegove velike zaslugue na nacionalnom i sokolskom polju. Većna slava bratu Ivi Kovačiću.

Brat Salih Odošaić.

Prestalo je da bije jedno mlado sokolsko srce.

U dane naše najveće spreme, kad smo se spremali da što dostojnije dočekamo i proslavimo prvu jubilarnu desetogodišnjicu našeg Oslobođenja i Ujedinjenja, nezasična smrt otela je iz naših mladih sokolskih redova našeg mnogopoštovanog i objubljenog brata Salih Odošaića.

Pokojnik je pripadao onim mladim generacijama, koje potpuno razumevaju smer sokolskog rada, a osim toga iako je bio veoma mlad biran

je čak i u upravni odbor, gde se je također pokazao kao jedan od najagilnijih saradnika na širenju sokolske misli, neumorno radeći na što većem širenju Sokolstva, ne znajući ni za kakve prepreke, ne osećajući ni kakvog umora, ne prezajući kao pravi Sokol ni od šta i ne tražeći nikakve nagrade sa svoj trud.

Koliko je njegova ljubav bila vezana za Sokolstvo pokazuje nam najbolje ovaj primer: Pokojnik u najvećim mukama boreći se sa smrću i to na nekoliko časaka pred samu smrt zanima se kot braće, koji su došli da ga obidu, kako napreduju radnje oko pripreme za proslavu dana Ujedinjenja.

Opraštajući se sa zemnim ostacima brata Salih molimo Svevišnjega, da njegovoj dobroj duši dadne mesta u rajskom naselju, a ucviljenoj rodbini izjavljujemo duboko saučešće, te kao vršioc dužnosti brata načelnika pozivam mladu braću i sestre da im ovaj svetli primer kojeg je ostavio iza sebe preminuli brat Salih, ostane u večitoj uspomeni sećanja, na preminulog i trajni primer kako treba za Sokolstvo živeti i raditi.

Preminulom Alah rahmet egber!
Nik. S. Karan.

JOSIP ČOBAL (Ljubljana):

Blagajnici, položite račune!

Poslovna godina je na svršetku, a društvene glavne skupštine su pred vratima. Naši sokolski funkcioneri spremaju se na obračune, koje će morati položiti svom članstvu o radu u prošlom poslovnom razdoblju. Među ovim funkcionerima ima sada najviše posla i najveću odgovornost blagajnik, njegov rad i njegov izveštaj daje se u brojevima, koji su neumoljivi.

Naša društva nemaju još svuda uredenog knjigovodstva; po poslovnom dopisivanju sa Savezom bi zaključivao, da ih je samo cca. 100, sa savесnim i preglednim knjigovodstvom, svih ostalih 300 služi se u najboljem slučaju najjednostavnijim beleženjem primitaka i izdataka, čime je već i blagajnička funkcija po njihovom mnenju sasvim iscrpljena. To je ogromna pogreška, koja vrlo škodi našoj organizaciji ne samo na ugledu radi neophodnih posledica takvog površnog poslovanja, nego i u materijalnom pogledu. Društveni odbori i blagajnici moraju već jednom doći do svesti, da upravljaju javnom imovinom i da je za nju treba deseterostruko više pažnje, nego za svoju vlastitu. Govorim iz dosadašnjeg iskustva, ako tvrdim, da su sva ona naša društva jaka i u svakom pogledu radna, koja imaju uredeno i pregledno knjigovodstvo. Javnim, njihovoj upravljivačkom imovinom postupaju kao dobri gospodari, zato ima članstvo u njih poverenje, zato uživaju ugled kod općinstva, koje onda i drage volje pošizue u džep, kad se skupljaju doprinosi za to ili ono u domaćem kraju. Tamo gde ima poverenja, poštovanja spram vodećih osoba, tamo ima i sredstava na raspolaganju, da se podupru razne dobre težnje, ukraško: tamo se i radi.

Naša sokolska društva moraju upravo u tom pogledu biti silno oprezna. Uživamo dobar glas, koji moramo za svaku cenu očuvati i još pojačati, i to upravo danas, kad se toliko štetnog vidi, čuje i čita o poslovnim manirama današnjeg društva. Glavne skupštine naših društva lako su vrlo važno vaspitno poprište za naše članstvo u tom pogledu. Tačno i sa osećajem odgovornosti sastavljeni izveštaji, naročito izveštaj blagajnika i društvenih revizora, dokaz su, da se jedino na taj način mogu postizavati trajni uspesi.

Svrha ovom članku je, da pruži našim blagajnicima nekoliko saveta, kako neka sastave svoje izveštaje za glavne skupštine, da budu jasni i tačni, u drugom redu pak upoziriti i čestavo članstvo na dužnosti blagajnikove, na koje mora u interesu sokolske stvari upozoriti onoga, koji bi hteo ostati tvrdokoran u površnosti i nejasnosti, što se tiče blagajničkog poslovanja.

Naravno je, da u kratkom članku ne mogu iscrpljivo obraditi svu tu prilično opširnu građu, zato moram odmah preporučiti svakom blagajniku, da nabavi preko potrebnu poučnu knjigu: Dr. Pestotnik: »Kako upravljati u voditi sokolska društva«. (Naručuje se kod JSS i stoji Din 20.)

Kao što sam se imao priliku ponovo uveriti, se u većini društava ne ubire redovno članarina i ostali organizacijski doprinosi (porez za župu, Savez, oledni fond itd.); također se ne vode knjige inventara, ni knjige vevornika i dužnika. Blagajnički izveštaj je u takvom slučaju vrlo jednostavan. Pročita se: izdataka smo imali toliko i toliko, primitaka toliko, dakle u blagajni ostaje toliko gotovine ili pak — dug, ne kaže se ali, u čemu i kako je ostala imovina društva, ni koliko je vredna, također ni, koliko se duguje, komu i uz kakvu odštetu ni, ko i koliko duguje društvu, za koje vreme i uz kakvu odštetu. Članstvo, koje je prisutno na takvoj glavnoj skupštini obično verno sluša shoparan izveštaj

o porezima itd. i nato također obično — štiti i ne zahteva upravo nikakvog objašnjenja više. U takvom raspoloženju se iza toga pročita i izveštaj revizora, koji je kratak, a uvek lep: »Pregledali smo knjige te ih pronašli u najlepšem redu... Sledi apsolutno-rij bez ikakvog promišljanja. Posao blagajnika izgleda silno lagan i doista, na takav način nije ni težak ni vezan uz preveliku odgovornost. Da takav blagajnik ne daje ni proračun za narednu upravnu godinu niti ne predlaže obračun za prošlu godinu na temelju proračuna za prošlu godinu, to naravno nije ni potrebno još posebno spomenuti.

Ako pregledaš knjige i poslovanje takvog blagajnika neposredno iza glavne skupštine, što nadeš obično: jedino blagajničku knjigu i gotovinu, koju iskazuje blagajnička knjiga, koja ali nije redko kakav bon — iako već po nekoliko meseci star. Budući nema poboljšen inventar ni nezna, što je sve društvena svojina, ni, koliko je stajala, ni koliko je danas vredna, ukraško: nezna ništa te se izgovara, da društvo ima orudara ili gospodara, koji će sve to bolje znati. Pitaš blagajnika, tko i koliko duguje društvu. Kako neugodna je tebi i njemu takva znatiželjnost, koja dakako zahteva ako joj hoćeš udovoljiti, da se vode tačni računi, tako zvani saldakonti, koji jedini mogu dati tačan odgovor na takva pitanja. U trenutku neprilike obećaću ti se odmah, da je nešto takva voditi pametno i da će se to doista i učiniti, pa ćeš moguće malo iza toga, recimo kod propitivanja o vevornicima, za koje pak obično dobiješ još prilično tačan odgovor, a i dokumente k tome — čuti čitav niz izgovora, kako se nitko ne može obavezati za toliki posao, jer je tako i tako zasposlen. Kod dužnika ćeš moguće čuti, da se zaostaci na članarini ili organizacijskim doprinosima za Savez ili župu uopšte ne smatraju za potraživanja. Ne vidiš, ovde leži već jedan deo krivde, da ima naš Savez takva ogromna potraživanja spram društava i da većina župa ni milom ni silom ne dolazi do doprinosa, koje obično jednoglasno izglasuju na župskim i saveznim odborskim sednicama ili skupštinama. Gde nije članska evidencija tačna i savezna, tamo se sve to — zaboravi, a prema vani se tvrdi, da bi članstvo istupilo iz društva itd., ako bi se ustrajalo na uterivanju doprinosa. Ako želiš znati, koliko i koji članovi su platili članarinu i tko još duguje, trebaš — spisak članstva. O, koliko je društava, gde moraju kod toga njihovih blagajnici postati ili crveni ili pak bleđi, jer ti takvi popisi obično dokazuju, da je u društvu prilično više članova upisano, nego ih je prijavljeno Savezu (ako su uopšte prijavljeni) te se ih na taj način krije radi plaćanja poreza — ili takvog popisa uopšte nema, pa se ni nezna, ko je sve član.

Kakve su posledice takvog gospodarskog vodstva? Svakomu poznat nered u izvršavanju dužnosti članstva spram društva, jer nitko nezna tačno, koliko i za koje vreme duguje članarinu ili doprinose za savez ili župu, nered u plaćanju pretplate, nered u prikupljanju pretplatnika za sokolske listove, brošure itd., nered u ispunjavanju eventualnih drugih obaveza spram društva, nered u izvršavanju obaveza društva spram vevornika, budući pak radi jedno zlo drugo itd. dode upliv tih bolesti do samog živca i društvo padne u san, kod čega je samo srećan slučaj, ako nema kod toga još i kakvih drugih posledica.

Kao slab gospodar dode i društvu kod takvog gospodarstva i vodstva do propasti, zato je jasno, da mora sve članstvo biti uvek na oprezu i naročito na društvenim, glavnim skupštinama zahtevati što veću jasnoću u

svim, naročito blagajničkom izveštaju, da se ukloni svim posledicama, koje bez obzira uvek i nastupe tamo gde nema reda.

Kakvo dakle neka bude delo blagajnika, naročito sada na svršetku godine i kakav izveštaj, da će što moguće bolje odgovarati potrebama naše organizacije te joj koristiti!

Gde se nije za vreme godine ubirala odnosno ubrala članarina učini to sada pre zaključka poslovne godine. Načini tačan popis čitavog članstva, kao i poseban izvadak onog članstva, koje je još ostalo dužno članarinu i ostalo. Vevornicima isplati bezuslovno pogodne kamate odnosno račune, koje još duguje, za one pak, za koje ne možeš naći pokriće, moli produženje, eventualno i pristanak, da vraćaš u prihvativim višekratnim obrocima. Nabavi posebnu knjigu za popis inventara; omeni ga u društvu sa 2 ili 3 odbornika po današnjoj vrednosti, koju upišeš u tu knjigu. Ako još ne vodiš knjige dužnika i vevornika, nabavi ju bez odlaganja, da ćeš već na narednu glavnu skupštinu moći doći sa bilancom i izveštajem kako treba. U slučaju, da neznaš sam, kako se ti račun vode, ne smami se pitati za savet i pomoć drugoga. U svakom kraju moći ćeš naći nekog savetnika, uz to pak naruči odmah pre preporučenu knjigu.

U blagajničkom izveštaju treba uz već sada uobičajen promet navesti posebno još i koliko primitaka ima društvo iz naslova članarine kod tog broja članstva, župskog i saveznog poreza, od društvenih priredaba, (javni nastup, akademija, zabava itd.) na darovima, potporama itd.

Jednako raslanjeno treba je položiti i izveštaj iz izdatacima (za otplatu starih dugova savezu, župi, dobavljačima itd.). Na taj način može se naskoro utvrditi, koji izdaci najviše terete društvenu blagajnu, našto se mora za narednu poslovnu godinu takve izdatke moguće umanjiti ili barem u pravo vreme tražiti naročite izvove za njihovo pokriće. Ako imaš proračun za osnovu gospodarskog dela, onda možeš gornju razdeobu upotrebiti ujedno kao obračun, koji je silno važan, da svatko vidi i spozna, da se u društvu nije živelo na skupu sreću, nego da se uvek imalo pred očima s jednakom savесnošću i izvore dohodaka i izdatke u interesu društvenog dela i napretka. S obračunom možeš na temelju brojeva dokazati, gde i koliko si uštedio u upoređivanju sa odobrenim proračunom.

Imovinsko stanje društva polaže konačno sa bilancom, u kojoj navedeš na jednoj strani sve stavke imovine, (gotovina, ulozi u novčanim zavodima, vrednosni papiri po tečajnoj vrednosti 31. XII., inventar, nekretnine (kuća, zamlište), dužnici (na članarini, za event. zajmove, za event. prodanu robu itd.) na drugoj strani pak sve stavke dugova: vevornici (privatnici, novčani zavodi) zaostali organizacijski doprinosi za Savez i župu itd.) eventualno fondovi (n. pr. za Sokolski dom, zbirka »štednje« itd.)

Čim je dao blagajnik izveštaj o svemu što smo naveli te je bio po svestranom pretresanju i odobren od glavne skupštine, mora predložiti proračun za narednu godinu.

Sve, o čemu smo do sada raspravljali tiče se poslova, koje je društvo imalo već u prošloj poslovnoj godini, zato treba blagajnik da o svemu tome položi obračun, kako je gore spomenuto. Život, pa i onaj u sokolskom društvu ne pozna stajanja; u našoj organizaciji je budućnost dapače istovetna s napretkom. Kao što treba lađa za postignuće svoga cilja pogonsku snagu i kompas, koji joj čini mogućim sigurno i uvek po tačno određenom pravcu približavati se cilju i postići ga; tako je potrebna takva pogonska snaga i kompas i sokolskom društvu. Kod toga je pogonska snaga društvena imovina, koja čini mogućim ostvarenje raznih nacrta, bilo tehničke, socijalne ili samo administrativne prirode, kompas pak — godišnji proračun. Kao što nije moguće bez kompasu otisnuti se s ladom u široko more, jer se ne sreća odnosno neuspeh neophodan, tako se i čamčić društvenog gospodarstva bez proračuna naskoro pokaze kao »luda kuća«, dok sve ne izgubi glavu, a društvo svoju imovinu, ako nije što više zapalo i u dugove. Proračun se dakle za svaku cenu mora predložiti društvenoj glavnoj skupštini, da se može svaki član uveriti, da je odbor imao u vidu i budućnost svog društva, jer iz proračuna mora biti u glavnome lepo vidljivo, što se sve namerava raditi u narednoj godini, što poduzeti — sve to naravno u okviru snage plaćanja društva, ne blagajne.

Neka bi svi društveni odbori i čestavo naše članstvo uzelo u obzir ovo upozorenje o važnosti proračuna i mnogo toga bi se naskoro popravilo, što je danas još kod nas — slabo. Tamo pak gde se unatoč tome na narednoj glavnoj skupštini ne bi predložilo takav proračun, tamo je dužnost ostalog članstva, da to zahteva: svrha je koristiti našoj stvari!

Kakav neka bude dakle blagajnički izveštaj za glavnu skupštinu, da bude tačan i pregledan? To je pitanje onoga, koji je moguće očekivao, da će se propisati šablona. Odgovor je sa

Slovenski pregled.

ČOS slavi praznik našeg Ujedinjenja.

Na praznik našeg ujedinjenja bilo je starešinstvo JSS miho iznenađeno radi velike pozornosti i bratske pažnje čehoslovačkog Sokolstva. 54. brozovanih pozdrava i čestitaka primili smo na taj dan od predsedništva ČOS i od sviju župa udruženih u ČOS. »Udruženi u srcu i nevolji nosili smo zajedno — mi i Jugosloveni — teškoće ropstva, zajedno oslobođeni, idemo zajedno za pravdom i pravедnošću. Ovim rečima podupro je br. Štepanek svoj predlog, da i ČOS proslavi naš praznik na svečan način.

U svečanoj dvorani u Tyrševom domu sabrali su se na dan 1. decembra zastupnici našeg poslanstva i konzulata u Pragu, zastupnici sviju jugoslovenskih društava u Pragu, članovi predsedništva i načelnštva ČOS te zastupnici sviju praških župa i društava. Svečanost je otvorio zamenik staroste ČOS br. Mašek, našto je odjeknula u dvorani jugoslovenska i čehoslovačka narodna himna. Iza toga bile su recitovane pesme Lovrića, Šantića i staroste JSS br. Gangla. Brat Štepanek imao je svečani govor, u kojem se s oduševljenim rečima sećao zajedničke patnje i zajedničkih borbi za oslobođenje naših naroda.

Ova proslava ponovo nam je dokaz plodonosnog saradivanja našeg i čehoslovačkog Sokolstva. Naše Sokolstvo je proslavilo praznik slobode čehoslovačkog naroda — čehoslovačko Sokolstvo naš praznik ujedinjenja. To nisu samo prazne proslave i prazne reči, to je osećaj skupnosti, osećaj, koji nam nareduje svest, da smo jedne krvi i pripadnici jednog velikog slovenskog naroda. Savez čehoslovačkog i našeg Sokolstva rodio je već mnogo, mnogo dobrih plodova i mnogo pozitivnog rada — zato ga hoćemo i moramo uzdržati, jer tvori čvrst temelj za put u Slovenstvo.

Bratskom čehoslovačkom Sokolstvu na pažnji iskrena i bratska hvala!

Iz statistike ČOS.

Po najnovijoj statistici ima ČOS 2733 društva in 398 društvenih odseka, ukupno dakle 3131 jedinicu.

Članstva: 244.992 člana i 94.879 članica, ukupno dakle 339.871 članstva.

Vežbaonice: 670 sokolskih domova, 535 društava vežba u školama, 1669 u gostionicama, 167 u raznim drugim zgradama; 177 društava ima kupelji, 129 društava nema vežbaonice. 1307 društava ima vlastito letno vežbalište, 260 društava imaju letna vežbališta u izakup.

Naši pokojnici.

† Brat Ivo Kovačić.

19. novembra o. g. preminuo je usled komplikacija upale pluća nakon kraćega bolovanja dugogodišnji član

osnivač društva i doživotni počasni starešina brat Ivo Kovačić. Pokojnik je bio jedan od naših najmarljivijih i najzaslužnijih sokolskih radenika i najveći je deo svoga života proveo u

radu za društvo. I sva njegova deca ugledala su se u svetli primer i uzor svoga oca i takmila se radeći uspešno i korisno u propagiranju Sokolske Misli. Brat Ivo Kovačić bio je u gradu Karlovcu vrlo cenjen i štovan kao građanin i dobar trgovac, te je bio duže vremena gradski zastupnik, podpredsednik trgovačkog udruženja i starešina našega društva. Poznat je svoj braći i svim društvima u bližoj i daljoj okolini, jer nije bilo nijedne veće sokolske priredbe ni nastupa izvan leća ili sleta, na kojima on ne bi sudelovao. Radeći dugo godina kao Sokol nastojao je uvek, da delovanje društva odgovara svim principima i temeljnim načelima sokolske ideologije. Radin, energičan i upućen u sve momente sokolskog rada i sokolskog razvitka davao je jakog podstreka društvenom delovanju i njegovu se reč i shvaćanje mnogo cenilo. Koliko je bio poznat i cenjen od članstva i građanstva najbolje se videlo na dan pogreba. U velikom broju sakupljeno članstvo i građanstvo odalo mu je zadnju počast ispratitvi ga do njegovog većnog počivališta na Dubovcu. Njegovo telo bilo je postavljeno na odar u Sokolani, koja je bila sva u crno zavita i ukrašena zelenilom, cvetom i mnogobrojnim vencima. Sokoli su držali naizmenice počasnu stražu, a pre nego je bio dignut sa odra oprostio

ga lagan; izveštaj neka bude takav, da spominje i tačno navodi sve postojeće dugove i eventualno druge obaveze društva, navede dalje sve dužnike sa objašnjenjem, kako i zašto su nastali dugovi i potraživanja i druge obaveze, navede vrednost i stanje event. dru-

štenog nepokretnog imetka, dalje blagajne, inventara itd.

Držim, da ne grešim protiv skromnosti, ako preporučim kao uzorak izveštaje, koje sam polagao do sada, kao savezni gospodar, a koji su objavljeni u »Sokolskom Glasniku«.

Iz starešinstva JSS.

Glavne skupštine župa i društava.

U smislu pravila naše organizacije moraju se vršiti glavne skupštine društava u mesecu januaru, a župa u mesecu februaru. Pozivamo sva bratska društva i župe, da sazovu na vreme godišnje glavne skupštine. Župska starešinstva neka izašlju svoje zastupnike na glavne skupštine društava. Starešinstva župa neka na vreme javne dan i mesto svojih skupština JSS.

Zapisnike o glavnim skupštinama društava ne šaljte Savezu, nego nadležnim župama.

Sve bratske župe moraju poslati prepise zapisnika svojih glavnih skupština JSS.

Zdravo!
Starešinstvo JSS.

Iz prosvetnog odseka JSS.

JUBILEJNI ALMANAH JSS.

Jubilejni almanah JSS nije mogao izaći 1. decembra t. g. zato, jer većina braće, koji su bili zamoljeni za saradnju, nisu poslali svojih radova. — Prosvetni odbor JSS raspravljao je o tom predmetu na svojoj sednici od 29. novembra i zaključio, da ponovo pozove braću saradnike i župe JSS, da pošalju svoje rukopise najkasnije do 1. marta 1929, kako bi se mogao dogodine taj almanah izdati.

Braća saradnici neka obrade poslane im teme, a sve bratske župe neka pošalju kratak istorijat o svom desetogodišnjem radu tačno do određenog roka.

Savezna prosvetna škola.

Prosvetni odbor JSS raspravljao je na sednicama od 29. novembra 1. 6. decembra t. g. o Saveznoj prosvetnoj školi, čije održanje je bilo zaključeno na glavnoj skupštini u Kragujevcu. Zaključeno je, da se škola održi narednogodi od 20. do 27. januara 1929. godine. Prosvetni odbor sastavio je nacrt referata i spisak one braće iz pojedinih župa, koju će se pozvati u tu školu. U obzir uzet je predlog bjevolovarske i zagrebačke župe. Sve bratske župe dobiće u najkraće vreme poziv na Saveznu prosvetnu školu sa svim potrebnim uputama, koja ispunite savjesno. Zdravo!

Prosvetni odbor JSS.

Iz socialnog odseka JSS.

SVIM BRATSKIM DRUŠTVIMA!

Pred nama su božićni blagdani, dani mira, dani, koji su sasvim posvećeni porodici. Mnogo naše braće i stara svetkovaće te dane u zadovoljstvu, blagostanju i izobilju, a još više će ih biti, koji će proživeti ove dane u siromaštvu, prepušteni sami sebi, bez blage očinske ili materinske ruke, bez krova i bez mira.

Ne zaboravite u tim danima na njih i nastojte im nadoknaditi to, što im nije dosudila okrutna sudbina. Priredite po svim društvima božićnice, prema običaju onoga kraja. Ako vam sredstva dozvoljavaju, pribavite im najpotrebnije odelo, rublje, obuću ili što mu drago; ako pak ne, omogućite im, da prožive barem nekoliko sati u bratskom krugu uz božićno drveće u krugu sokolske porodice. To važi za članstvo, naraštaj i decu. Još je vreme da potrebno pripremite, zato na posao! Zdravo!

Socialni odsek JSS.

Iz uprave.

Današnjem poslednjem broju prilazimo poštanske uplatnice s molbom, da urede braća pretplatnici eventualnu zaostalu pretplatu, a ujedno pak da nam doznače pretplatu za narednu godinu barem delomično.

Nadamo se, da će nam ostati verni svi dosadašnji pretplatnici i u buduću. Tu nadu gajimo zato, jer smo svesni, da se u ovoj godini pružilo sve, što je uopšte bilo moguće.

Braću i sestre pretplatnike molimo, da navedu tačno svoje naslove, da pišu čitljivo, da se s eventualnim reklamacijama jave u toku 1 meseca; kod promene naslova pak da to jave odmah i dakako kod toga navedu uz novi i svoj stari (prijašnji) naslov.

Bratska društva neka se po mogućnosti posluže pogodnosti, koje nudamo za raspacavanje lista putem kolportaza. Manje od 10 primeraka se neće slati u kolportazu.

Savezni dan 1928.

(II. iskaz):

15. decembra t. g. zapada u platež Savezni dan 1928, za koji su već doznačila utržak niže navedena društva:

a) potpuno su uplatila:

Drvar, Sodražica, Budva, Struga, Trebnje Dolenjsko, Novi Pazar, Gorenji Logatec, Bosanska Krupa, Bileća, Ljubinja, Niš, Surdulica, Vranje, Zaječar, Grosuplje, Slovenjgradec, Uroševac, Janjina, Titel, Srbobran, Guštanj, Sanad, Mežica, Vukovar, Gospić, Dragutinovo, Kreka, Lukavac, Teslić, Kruševac, Skrljevo, Sr. Krstur, Denović, Jesenice, Dol. Lendava, Konjice, Muta, Vuzenica, Ogulin, Donje Miholjac, Brod na Savi, Kastav, Novi Sad, Djakovo, Aleksandrovo, Trsat, Vel. Bečkerek, Moravče, Leskovac, Vinkovci, Aleksinac, Podgorica, Laško, Mrkonjić Grad, Studenci, Kičevo, Novi Pavljani, Bašahid, Novi Bečej, Vrbnik, Krk i Drniš.

b) delomično su uplatila:

Domžale, Stari Sivac, Žabalj, Prizren, Gorazda, Vel. Lašče, Tržič i Heregovac.

I ove godine sve su župe primile za Savezni dan određeni broj razglednica već meseca augusta, tako da je bilo dovoljno vremena za razdeobu na pojedina društva, a i za njihovu prodaju.

U smislu našeg obećanja u listu od 15. novembra t. g. objavjujemo u crnom okviru sva ona društva, koja usprkos velikim objavama u »Sokolskom Glasniku« i posebnim opomenama još uvek nisu uređila svoj račun za Savezni dan 1927. — Nastupilo je dakle vreme, kad ta društva treba da spasavaju svoju čast.

Za Savezni dan 1927 nisu namirila dugovanja Sokolska društva:

Prijedor, Koprivnica, Križevci, Sokolovac, Veliki Zdenci, Trbovlje, Dražgoše, Kranj, Mojstrana, Stražišče, Škofja Loka, Tržič, Zelezniki, Dolnji Logatec, Ig-Studenec, Ježica, Kamnik, Komenda, Ljubljana I, Ljubljana II, Loška dolina, Moste, Radomlje, Ribnica, St. Vid nad Ljubljano, Vače, Ziri, Beltinci, Čakovec, Dravograd, Hoče, Jarenina, Marenberg, Oplotnica, Pragersko, Ptuj, Gornja Radgona, Slovenska Bistrica, Središče, Danilov grad, Perast, Novi Sad, Petrovaradin, Bojanci, Gradac, Mirna peč, Semič, Straža-Valta vas, St. Janž, St. Jernej, Čepin, Ogulin, Srp. Moravice, Đevdelića Kičevo, Kočane, Priština, Tetovo, Veles, Igrane, Jelsa, Milna, Pučišče, Podgora, Postira, Stobrec, Supetar, Vis, Vranjice, Betina, Nin, Novigrad, Stankovci, Tepljuh, Biočić, Bašahid, Centa, Potiški Sv. Nikola, Bela Crkva, Bizeljsko, Okučani, Petrinja, Rajhenburg, Sevnica, Vrginmost i Zagreb I.

Savezni dan uplatila su za g. 1927. društva (XVI. iskaz):

Titel, Kostanjevica, Sanad, Siska, Knjaževac, Prizren, Gospić, Srp. Krstur, Skrljevo, Maribor, Krško, Sisak, Jasenovac, Pakrac, Grubišno Polje, Irig, Bački Brestovac, Bačko Petrovo selo, Kulpin, Sv. Lovrenc.

Knjižica za novozačlanjeno članstvo.

Na predlog Prosvetnog odbora Jugoslovenskog Sokolskog Saveza na ovogodišnjoj glavnoj skupštini JSS u Kragujevcu zaključeno je, da se uvede kao obvezatno štivo o Sokolstvu i njegovoj organizaciji za svakog Sokolca, koji na novo pristupa sokolskoj organizaciji. Imajući pred očima gornji zaključak izdala je mariborska sokolska župa II. popravljeno izdanje Cijrila Hočevara: »Sokolski Katekizam«, na srpsko-hrvatskom jeziku, štampano latinicom. Cena Din 250.

Preporučamo knjigu svim društvima za novo začlanjeno članstvo. Posređuje se ili uz gotov novac ili pouzdanjem kod Sokolske župe u Mariboru, Narodni dom.

TRAŽI NAMESTENJE.

Dobar prednjak, trgovački pomoćnik, mješovite, delikatesne i kolonijalne struke, traži odgovarajuće nameštenje u bilo kojem mestu gde postoji sokolsko društvo. Može preuzeti vodstvo bilo koje muške kategorije. Adresa u uredništvu »Sokolskog Glasnika«.

XXXIII. SEDNICA STAREŠ. JSS

19. novembra 1928.

Brat starosta pozdravlja sestru načelnicu A. Jugovu, koja je nakon kraće bolesti opet ozdravila. — Nadalje predlaže, da inicijativu oko proslave 1. decembra u Ljubljani uzme u ruke savezno starešinstvo i da se 1. decembar proslavi s obzirom na 10 godišnjicu države naročito svečano.

Sokolsko društvo Drvar javlja da će 25. XI. otvoriti svoj dom. Društvu se toj svečanosti čestita. Zatim se čita izveštaj načelnika br. Ilića iz Beograda o proslavi proboja solunskog fronta i učestvovanju Sokolstva. Brat Cobal izveštava o vanrednoj skupštini župe u Skoplju.

XXXIV. SEDNICA STAREŠ. JSS

26. novembra 1928.

Sokolsko društvo Drvar brzojavno pozdravlja Savez sa otvorenja svog doma. U Karlovcu je umro bivši podstarosta br. I. Kovačić — Slava mu!

Brat Brzaković šalje pismen izveštaj o vanrednoj skupštini župe u Skoplju. Izveštaj se prima. Brat dr. Fux izveštava starešinstvo o uspejoj proslavi 20 godišnjice rada brata Vojinovića, podnačelnika JSS u Beogradu, gde je zastupao starešinstvo.

Brat gospodar izveštava, da će skorih dana biti čitava naklada kalendara razaslana, a kalendarić sokolske omladine doživio je III. naklade. Za tim izveštava o svom putu Skoplje, Niš, Užice, Sarajevo i Mostar. Izveštaj se s odobravanjem prima.

Župa Mostar odjavljuje društvo u Krivodolu. Prima se.

XXXV. SEDNICA STAREŠ. JSS

3. decembra 1928.

Brat starosta javlja, da je po Savezu došli izveštaji Sokolski praznik 1. decembar svuda lepo i naročito svečano proslavljen.

Tajnik br. dr. Fux, čita 54 brzojava u kojima nam čestita bratska ČOS i 53 njene župe 1. decembar. — Sokolsko društvo u Somboru isto tako brzojavno čestita Savezu sokolski praznik. Svima se izriče topla hvala, a naročito čehoslovačkoj braći, na bratskoj pažnji. Generalna direkcija državnih železnica odobrila je voznu povlasticu za sednicu odbora JSS. Brat podstarosta JSS Kajzelj izveštava starešinstvo o sastanku župa u Osijeku. Izveštaj se s odobravanjem prima. — Brat Adam Zamojski isporučuje pismeno pozdrave generala Focha Jugoslovenskom Sokolstvu.

XXXVI. SEDNICA STAREŠ. JSS

10. decembra 1928.

Brat podstarosta Kajzelj isporučuje starešinstvu pismene pozdrave i vesti brata staroste Gangla iz Praga, gde je prisustvovao sednici odbora ČOS.

Brat gospodar tumači proračun JSS i javlja, da će lisotve »Sokolića« i »Našu Radost« dogodinu primiti Savez u vlastitu upravu. Ujedno tumači i surovu bilancu JSS per 30. XI. 1928. Ozelni fond doznačio je sokolskom društvu Cetinje potporu Din 420 za jednog naraštajca. Odobreno.

Iz uredništva.

Finansijske prilike na žalost sile me da budem s obzirom na prostor kratak. Svoj braći saradnicima i onim jačim i onim malim iskrena i bratska hvala za pruženu mi pomoć, spojena u isto vreme sa iskrenim i bratskim molim, da svom »Sokolskom Glasniku« očuvate i nadalje onu bratsku ljubav i požrtvovnost, koja je već toliko dobra i velika učinila, ali je još uvek nezadovoljna s postignutim. Mi smo svoje učinili, ostala braća neka nas sude, sude strogo, a pravedno, moguće što dobro ili bolje pronađu za našu stvar.

Današnjim brojem zaključujemo X. godinu izlaženja »Sokolskog Glasnika«. Za narednu nekoliko napomena iz iskustva. 1. Sve vaše pismene radove šaljte u buduće direktno Uredništvu »Sokolskog Glasnika«, Ljubljana, Narodni dom, a ne kao što su do sada neka braća prakticala i pošiljala svoje radove pojedinoj braći, članovima saveznog starešinstva, jer se kroz to već mnoga dobra stvarca izgubila ili se zaboravilo na nju, pa kad ju konačno uredništvo dobije u ruke ona je već u najboljem slučaju — nesavremena. 2. Naša nesavremenost ima svoj korijen često i u finansijskom pitanju lista. Najlepši primer je današnji broj, u kojem su radi ograničenosti prostora, koji određuje uprava lista prema budžetskoj mogućnosti, morali izostati svi izveštaji o proslavama sokolskog praznika 1. decembra. Zaključak — ako hoćete, da bude list savremen plaćajte uredno pretplatu, nastojte povisiti broj pretplatnika, skupljajte oglase, raspacavajte list i u vansokolsku javnost itd. jednom reči — postavite list vašim novčanim doprinosima na sigurne noge i 3. Budite u vašim člancima, izveštajima, vestima itd. — kratki, jezgroviti i čuvajte se stranih reči.

Zdravo! Urednik.

Iz župa.

Iz sokolske župe — Ljubljana.

Svečana telovadna akademija Ljubljanskega Sokola.

Svečana akademija Ljubljanskega Sokola ob prilici 65-letnice društvenoga obstoja je bila 24. novembra t. l. u skromno a okusno opremljeni telovadnici u Narodnom domu.

Akademijo je posetilo izbrano občinstvo. Telovadnica je bila polna, tako, da je gotovo tuda materijalen uspeh zadovoljiv. Ljubljanskomu Sokolu je pa se posebej čestitati k moralnemu uspehu te prireditel! V Ljubljani danes ni več tako enostavno zadovoljiti gledalce s telovadnimi nastopi; občinstvo je že jako razvijeno zato strog kritik. V tem pogledu je lahko Ljubljanski Sokol miren, kajti s svojim nastopom, izbranim sporedom in rediteljstvom je pokazal mnogo mnogo, kar se danes žal tako redko vidi. Prijetno je bilo opazovati v nastopajočih oddelkih ono disciplino, ono strumnost, s katero so se odlikovali sokolski nastopi pred svetovno vojno in kar se po vojni močno pogreša.

Br. Bogumil Kajzelj, starosta Ljubljanskega Sokola.

Spored je bil pester in bogat. Nastopili so prav vsi oddelki od dece pa do sokolskih veteranov, ki so nekateri s svojimi častitljivimi plešami, belimi lasmi ali bradami vzbudili naravnost burjo navdušenja med občinstvom. Mnogo je bilo med gledalci takih, ki bi bili po tem vzgledu najraje po nekdanji navadi zamenjali navadno obleko s telovadno in se pridružili nastopajočim! Število teh se je gotovo še zvišalo, ko je oddelek starijih bratov odvežbal dve sestavi prostih vaj s palicami! Njih strumnost, skladnost in veselje in zadovoljnost, ki jim je bila čitati na licih — to je potegnulo vsakogar, ki je naš. Nastop starijih bratov se more po njeni vzgojni vrednosti označiti kot vrhunec večera: mladini je služil ta nastop za vzgled, kako se mora vzeti telovadba za resno, a javen nastop kot priliko pokazati višino in vrednost sokolskega dela, starejšim pa vzpodbuda, da iščejo svoje razvedrilo in zdravje kot nekaj v sokolski telovadnici in da se bolj zanimajo za naše delo danes, in nam pomagajo s svojim vzgledom spravit sokolsko življenje in delo na ona pota požrtvovnosti, kot smo jih hodili nekaj, ko je brez izjeme vseljal načelo oseba nič, celota vse.

Br. Lojze Vrhovec, načelnik Ljubljanskega Sokola.

Drugo posebnost je nudila akademija z nastopom sedem starijih bratov iz mednarodnih tekem (London, Luksemburg, Turin, Paris, Ljubljana, Lyon); ogromen zaklad izkustev ima Ljubljanski Sokol v teh bratih, poleg tega pa še celo vrsto prav resnih kandidatov za vsako mednarodno tekmo! To je najizrazitejši dokaz, da matično društvo Ljubljanski Sokol ni samo doživljal 65 let starosti, ampak da se je v njem delalo in ker je za Sokolstvo več kot preteklost sedanjost in prihodnost, da Ljubljanski Sokol dela in bo delal, da si tiho in skromno, vendar vztrajno in zato z uspehom.

Nastopili so dvakrat: s posebno sestavo prostih vaj, ki jih je za ta nastop sestavil br. Stane Vidmar in pa na bradlji. Nastop k prostim vajam in izvajanje je bilo brez laskanja vzorno. Ze sama temeljna postava te je morala pridobiti zase. Sestava je bila težka, kar pa se v izvajanju ni niti najmanje opazilo. Telovadnim služi v čast poleg tega tudi dosežena skladnost, čistoča vseh gibov in položajev.

Na bradlji si imel tudi kaj videti, kajti »špičak« in razovne stoji ob nastopih rokav z vleknjenim križem so se vrstile brez najmanjšega znaka, da gre za res teške prvine. Videli si tudi lahko toč nazaj pod bradljo do vzpore, raznoško iz sredine bradlje v desno prečno; sestave so bile primerne močnem posamezniku in skrbno pripravljene, zato tudi ta sigurnost v izvajanju. Posebno je še omeniti brezhiben pristop in odstop. V vsem je bilo videti jasno, da nastopajo prvenci in tolikokratni zastopniki našega Sokolstva na težkih mednarodnih tekmah.

Tudi mlajši bratje so ta večer nastopili v čast svojemu društvu. Nastopilo jih je 12 s simultanimi vajami na treh konjih, boljše in skladnejše v težjih, kot v lažjih sestavah. Izven objavljenega sporeda je nastopila še sedmorica na dveh vzporednih bradljah, ki so predstavljale torej v resnici 3 bradlje. To je bila novost za naše nastope. Nekaj sestav je bilo jako težkih in izvedba posrečena; ugajale so zanožke čez obe lestvine do opore na lehteh v drugo vzporedno bradljo.

Nastop članov v zaključni točki z »Jugoslovensko telovadno epopejo«, v znani skladbi br. dr. Murnika za letošnje Olimpijado v Amsterdamu je trajal ob spremljevanju klavirja 14 minut. Ta napor duševni in telesni bo vedel ceniti vsakdo, ki se je že kdaj četudi samo malo poskušal v prostih vajah. Izvedba je bila skladna, gibi čisti ob navdušenem izvajanju telovadcev, le stransko kritje bi bilo moralo biti točnejše, da bi bilo mogoče obvarovati določene geometrične oblike, ki tudi po svoji strani vplivajo na gledalca.

S. Adela Mažinova, načelnica Ljubljanskega Sokola.

Članice — 12 po številu so nastopile z dvema točkama. Predvajale so valčeve proste vaje in pa telovadne plesne na godbo »Matejevca« — skladba br. dr. Murnika. Izvedba obih sestav je bila odlična. Lepi, neprisljani in živahni nastop in odstop, med izvajanjem pa več gladkih in točno izvedenih izpneemb oblik, to je po neokretnih besedah povedano kar vidi oko že površnega gledalca.

Zenski naraščaj je nastopil z ritmično sestavo »Dvanajstoric« enakot kot članice povsem posrečeno in zato z velikim uspehom. Ta sestava s. Mace Burgerjeve je nova; živahnost, ki jo izraža že sam ritem in gibi še izredno pridobi s šestkratno menjavo oblik. Zeleti bi bilo, da se sestava popiše in ohrani, ker bi nudila hvaležno vadbeno gradivo za ona društva, ki gledajo na izbran spored svojih nastopov. V sestavi bi bilo treba zamenjati samo v končni postaviti (zastop) gibe nog, s čimer bi odpadlo to, kar edino moti sicer nadvse ugoden utisk te telovadne skladbe. Pa še to, da naj se predpiše običajen kroj, ker pri tej sestavi ni treba iskati povečanja učinka v posebni obleki in barvi.

Moški naraščaj je ispolnil spored z dvema točkama, s ritmičnimi prostimi vajami »šestnajstoric« (sestavil br. Lojze Vrhovec) in s sokolsko prožno desko čez kozo z vrvice. V obeh primerih so se fantje odrezali nad vse dobro. Proste vaje so se izvajale dobro. Učinek je bil pa tu še večji radi večkratnih sprememb oblik. Tudi ta sestava naj bi se ne pustila neizrabljena, ker bi mogla jako oboga-

titi sporede sokolskih akademij drugih sokolskih društev.

Pri skoku čez kozo z vrvice se sicer ni pokazalo kaj novega, zato pa so se videli krasni letni preskoki, raznožke, skrčke in premeti. Naraščaj je izvrsten in telesno krasno razvit.

Deca, moška in ženska je otvorila telovadni spored akademije. Dečki (19) so izvajali po eno sestavo z gogo-vinskih prostih vaj iz l. 1882., 1904. in 1928. Leta 1882. je nastopilo s temi vajami članstvo na I. vsokolskem zletu v Pragi, z drugo vajo iz l. 1904. pa na vsokolskem zletu v Ljubljani. Če primerjamo s temi sestavami in njih težkočo tretjo, potem se vide jasno ves napredek v telovadbi: to se je hotelo doseči z nastopom najmlajših. Izvedba je bila dobra: učinek bi bil še ugodnejši, če bi ne bilo videti vmes par obledelih srajc.

Zenska deca (11) je izvajala valčkeve proste vaje z cvetnimi loki, katere je sestavila sestra Pavla Gjudova. Nastop je jako ugajal, ker se je skladnost v izvedbi držala z živahnimi menjavami oblik za deco primernimi gibi in barvami. Tudi ta sestava zastuži, da se ohrani in omogoči uporaba pri drugih sokolskih društvih.

Pevski zbor Sokolov je ob otvoritvi zapel državno in češkoslovaško himno ter zaključil akademijo z pesmijo »Naša Marseljeza«, katero besedilo br. Hajrudina Čuriča je uglazbil br. Ferdo Juvancec in podaril društvu.

Vaditeljskemu zboru Ljubljanskega Sokola vse priznanje in zahvala za lep večer in užitek, ki ga je imel vsakdo, kdor je hotel videti ta plod smotrenega dela.

LAHKOATLETSKE TEKME LJUBLJANSKE ŽUPE.

Naša župa je izvršila lahkootleške tekme 26. VIII. 1918 v Litiji, 30. IX. pa v Ljubljani, Dol. Logatcu in Domžalah. Odziv k tekmam ni bil najboljši. Od 34 društev se je teklem udeležilo 13 društev s skupno 49 člani in 19 članicami. Resnica je, da je bilo to članstvo dobro, da izvršno pripravljeno. Razmere, ki našo župo tišče k tlom, so tudi tu povzročile, da se teklem niso udeležila nekatera živejša društva, ki smo jih vajeni gledati v prvih vrstah. Mislimo predvsem podeželska društva.

Uspehi so naslednji:

Člani:

1. mesto: Pavšič Pavle, Ljubljana 52 točk. 2. mesto: Burja Davorin, Šiška 50 točk. 3. mesto: Vrhovec Lojze, Ljubljana 49:50 točk.

Članice:

1. mesto: Tratar Vlada, Ljubljana I. 55 točk. 2. mesto: Štrajher Silva, Ljubljana 52 točk. 3. Gjud Pavla, Ljubljana 45 točk.

V posameznih panogah:

Člani:

1. mesto (10 točk) v prostih vajah: Vrhovec Lojze (Ljubljana), Poljanšek

M., Rettel K., Bačnar R., Bačnar Fr., Gostiša Mate, Ogrinc B., iz Žirov in Krašovec L. iz Borovnice.

2. mesto (9:75 točk): Gabriel Drago (Borovnica), Lindtner V., Gregorka B. (Ljubljana).

3. mesto (9:50 točk): Kavčič K., Orel VI. (Ljubljana), Stepišnik M. (Ljubljana II.), Zalokar J. (Šiška) in Igljič Tone (Vrhnika).

1. mesto v skoku v višino (160 m): Gregorka Boris (Ljubljana).

2. mesto (145 cm): Kavčič K., Pavšič P., Orel VI. (Ljubljana), Janežič J. (Domžale).

3. mesto (140 cm): Šavnik T., Vrhovec L., Lindtner V., Zupan (Ljubljana), Žitko S. (Kamnik), Burja D., Zalokar J., Akički Fr. iz Šiške.

1. mesto v skoku v daljino (630 cm): Burja D. (Šiška).

2. mesto (550 cm): Pavšič P. (Ljubljana).

3. mesto (540 cm): Habič I. (Ljubljana II.).

1. mestu v teku (12 sek.): Tišler R. (Litija) in Pavšič P. (Ljubljana).

2. mesto (12¹/₂ sek.): Kunstler G. (Litija) in Habič I. (Ljubljana II.).

3. mesto (12¹/₂ sek.): Poljanšek M. (Žiri).

1. mesto v suvanju kroglice (960 cm): Zalokar Jože (Šiška).

2. mesto (910 cm): Vrhovec L. (Ljubljana).

3. mesto (880 cm): Stepišnik M. (Ljubljana II.).

Članice:

1. mesto v prostih (10¹/₂ točk): Tratar VI., Štrajher S., Lozej Sl. (Ljubljana I.) in Gjud P. (Ljubljana).

2. mesto (9:50 točk): Vadnal V., Logar R., Povh V., Medica D. (Ljubljana), Jordan H. (Ljubljana I.) in Bizjak P. (Litija).

3. mesto (9 točk): Klun E., Dežman Dr., Uršič E. (Ljubljana), Prepeluh C. (Ljubljana I.) in Bizjak O. (Litija).

1. mesto v skoku v višino (120 cm): Tratar VI. (Ljubljana I.) in Vadnal V. (Ljubljana).

2. mesto (115 cm): Gjud P. in Medica D. (Ljubljana).

3. mesto (110 cm): Frölich J. (Ljubljana).

1. mesto v skoku v daljino (410 cm): Bizjak Olga (Litija).

2. mesto (390 cm): Potokar Mina (Litija) in Štrajher S. (Ljubljana I.).

3. mesto (370 cm): Tratar VI. (Ljubljana).

1. mesto v teku (13¹/₂ sek.): Logar Rika (Ljubljana).

2. mesto (13¹/₂ sek.): Štrajher S. (Ljubljana I.).

3. mesto (13¹/₂ sek.): Tratar VI. (Ljubljana I.) in Klun E. (Ljubljana).

1. mesto v metu žoge (26:10 m): Vadnal V. (Ljubljana).

2. mesto (25:75 m): Tratar VI. (Ljubljana I.).

3. mesto (25:40 m): Gjud P. (Ljubljana) in Jordan H. (Ljubljana I.).

Vohče so uspehi prav dobri. Pozornost je vzbudila vrsta iz Žirov z odličnimi prostimi vajami in dobro

poprečno izurjenostjo cele vrste. Tudi po drugih podeželskih društvih so uspehi v nekaterih panogah prav zadovoljivi.

IZ SOKOLSKÉ ŽUPE - BANJA LUKA.

LAKOATLETSKE UTAKMICE.

Izvršujući zaključak zbora župskih načelnika izdao je Tehnički Odbor župe nalog svim društvima, još početkom godine, da odmah započnu sa pripremanja za ove utakmice. No pored svega nastojanja Tehničkog Odbora i pored svega pisanja i obrazlaganja izgleda da mnoga društva nisu pridavala neku osobitu važnost ovoj tako korisnoj i tako zgodnoj utakmici jer se od učlanjenih 13 društava takmilo svega 6, i to: Banja Luka 23 člana, 12 članica; Bihac 3 člana; Drvar 14 člana, 5 članica; Ljubija 4 člana; Prijedor 4 člana, 6 članica; Prnjavor 8 člana. Svega 56 članova, 23 članice.

Dakle, dosta malen broj članova, a naročito članica, te će u buduću trebati nastojati, da od ovakvih utakmica ne izostane ni jedan član ni članica. Lakoatleške utakmice nisu skupčane sa nekim naročitim izdancima za sprave, odeću itd., potrebna je samo dobra volja i lepo vreme, a ovaj put je bilo premla prve, a premnogo drugog. Naročito naše sestre, trebale bi da već jednom izadu iz okvira onoga smešnoga prenemaganja i pretvaranja, pa da nastupe odvažno i s voljom kao prave Sokolice.

Najbolji rezultati kod članova: I. br. Svetislav Cvijetić, Banja Luka 50¹/₂ tačke; II. br. Milan Bajić, Drvar 49¹/₂ tačke; III. br. Milan Beronja, Bihac i br. Mirko Peleksić, Drvar po 47 tačaka. U pojedinim granama su sledeći rezultati: Proste vežbe br. Drago Petković, Drvar 9¹/₂. Skok u visinu br. Svetislav Cvijetić, Banja Luka 145 cm. Skok u daljinu braća Svetislav Cvijetić, Banja Luka i Hans Hakl, Drvar po 510 cm. Trčanje braća Milan Bajić i Dobrilo Mazić, Drvar 11 i ¹/₂ sek. Bacanje kugle 7¹/₂ kg br. Milan Beronja, Bihac 990 cm.

Najbolji rezultati kod članica: I. s. Leposava Trkulja 35¹/₂ tačaka; II. s. Mira Čanak 31¹/₂ tačaka i III. s. Nada Glamočanin 30¹/₂ tačaka, sve tri iz Prijedora. U pojedinim granama: Proste vežbe s. Nina Popović, Banja Luka. Skok u visinu sestre Dragica Kasabašić, Drvar i Mira Čanak, Prijedor po 110 cm. Skok u daljinu sestre Mira Čanak i Nada Glamočanin, Prijedor po 340 cm. Trčanje s. Sofija Marić, Banja Luka 13 i ¹/₂ sek. Bacanje lopte s. Leposava Trkulja, Prijedor 26 m.

Rezultati kod ostalog članstva su dosta niski, u većini ispod minimuma, pa će u buduću trebati mnogo rada i volje, da se sve popravi i unapredi, a naročito trčanje gde su gotovo same ništice.

Utakmice su se održavale u toku leta po društvima zbog slabih komu-

nikacionih vešta, a i zbog toga da se omoguću učestvovanje što većem broju članstva.

Paralelno sa lakoatleškim utakmicama održavale su se i

Župske utakmice.

Da se ne bi zapustio rad na spravama, propisao je Tehnički Odbor župe vežbe za utakmicu pojedinaca za prvenstvo župe na četiri glavne sprave, vežbe za utakmicu članova srednjeg i nižeg razreda, vežbe za utakmicu članica, te odraslog muškog i ženskog naraštaja. Ovoj utakmici su još dodane sve grane lake atletike propisane za savezne utakmice. No i u ovim utakmicama je učestvovalo gotovo samo društvo Banja Luka. Za prvenstvo župe takmilo se 6 članova iz Banja Luke, sa po jednom propisanom i jednom povoljnom vežbom težine višeg razreda, a kao prvak je izašao br. Svetislav Cvijetić sa 103¹/₂ tačke. II. br. Franjo Šuster sa 92¹/₂ tačke od 130 mogućih. U utakmici srednjeg razreda nastupila su u svemu 2 člana iz društva u Bihacu i to br. Milan Beronja (63 tačke) i br. Drago Rihterom (30¹/₂ tačaka od mogućih 90 t.) U nižem odeljenju takmilo su se dva odeljenja iz Banja Luke sa 15 pojedinaca, a rezultat je sledeći: I. br. Zarko Vuković 68¹/₂ tačaka, II. br. Emil Zrelec 67¹/₂. III. br. Rajko Malić 63 tačke, IV. br. Jovan Živković i br. Branko Pajić po 61 tačku od mogućih 80 t. U nižem odeljenju članica takmilo se svega 7 pojedinica, a uspeh je sledeći: I. s. Bosa Ljuboja 46¹/₂ tačaka, II. s. Radojka Šarić 42¹/₂ tačke, III. Kristina Stanić 29¹/₂ tačke od 60 mogućih. Odeljenja muškog i ženskog naraštaja iz Banja Luke dala su odlične rezultate tako, da je po šest prvih dobilo diplome. Kod muškog naraštaja I. Josip Granić 66 tačaka, II. Milan Vinterhalter 63 tačke i III. Zivojin Kuruzović 59¹/₂ tačke od mogućih 70. Kod ženskog naraštaja I. Vera Stefanović 47¹/₂. II. Nedeljka Vasković 47 tačaka i III. Katica Tiljak 43 tačke od mogućih 50. Samo u lakoj atletici takmilo se još odio muškog i ženskog naraštaja iz Drvara i 3 naraštaja iz Banja Luke. I. je Vlado Grubor, Drvar 44¹/₂ tačke od mogućih 50. Želeli bi, da na sledećim utakmicama uzmu učešća i sva ostala društva sa članstvom i naraštajem i time pojačaju rad i stvore volju za napredak i uspeh.

BRAĆI PREDNJACIMA I SESTRAMA PREDNJACICAMA.

Sokolska župa dala je u štampu brošuru »Proste vežbe« njihova podela i terminologija od brata Dr. J. Vaničeka, koju je preveo i za naše prilike preradio brat Milivoj Miletić.

Stoga pozivamo svu braću prednjake i sestre prednjačice, da brošuru odmah poruče, kako bi mogla župa ustanoviti približnu nakladu. S narudžbom pošaljite i novac na adresu:

Sokolska župa Petra Mrkonjića, Banja Luka. Cena je brošuri Din 5 sa poštarinom.

Brošura će biti do konca ovog meseca oštampavana i razasлана.

IZ SOKOLSKÉ ŽUPE — BJELOVAR.

Iz društava.

Sok. dr. Novi Pavljani dobilo je gradilište za dom. — Sok. dr. Virovitica održaje prednjački tečaj sa 6 učesnika. — U Bjelovaru proslavljen je 29. oktobra sastankom članstva, na kom je predavao brat Bičanić o Slovenskoj ideji pre i posle rata. — Brat V. Petr, starešina Sok. dr. u Hercegovcu odlikovan je ordenom sv. Save. — Sok. dr. Daruvar ostavlja njegov dugogodišnji starešina, i podstarešina župe br. M. Dobrović. Za I. XII. spremilo mu je članstvo oproštaj. — Sok. dr. Virovitica održalo je 3. XI. uspelo selo, na kojemu je predavao od P. O. župe brat Bičanić o slovenskoj ideji pre i posle rata. Društvo je temeljito opravilo svoju vežbaonu i prebrodilo krizu.

Iz župe.

14. X. održana je sednica župskog odbora, na kojoj je primljen raspored rada za narednu godinu 1928./29. Kreće se u granicama općeg programa rada starešinstva župe. Župski slet održaće se u Slatini. U župi se organizuje župski naraštajski odelsek. Naraštajski tečaj održaće se oko Božića. Starešinstvo će raspisati nekoliko stipendija za taj tečaj, naročito za preparandiste.

R. B.

IZ SOKOLSKÉ ŽUPE — BEOGRAD.

SOKOLSKO DRUŠTVO U ZEMUNU.

U nedelju 10. XI. 1928. god. završen je okružni prednjački tečaj sa usmenim i usmenim ispitom. — Ispitna komisija, sastavljena od braće: U. Dronjka, kao predsednika komisije, ing. St. Suice, Josipa Bognera, V. Pajića te zastupnika društvenog lekarskog odelaka R. Markovića, ispitala je 15 kandidata. — Iz Zemuna 5 članova i 3 članice; iz Beograda 5 članova i 1 članica; iz mladog društva Batanjice 2 člana. — Svi kandidati položili su ispit i pokazali silnu volju i ljubav za našu sokolsku stvar. — Svakako da će novo pečeni društveni prednjači, u toku sokolskog rada, imati da nauče još mnogo toga, ali sa sokolskom voljom će im to i uspeti.

U nedelju 18. XI. 1928. priredilo je Sokolsko društvo u Zemunu, društveno »Selo« u počast novim prednjacima i tom prilikom su im bile predane diplome.

Koristim se ovom prilikom da braći i sestrama novim prednjacima začelim mnogo uspeha, a uveren sam, da će u sokolskom radu koji ne daje ni korist — ni slavu i ustrajati. Zdravo!

—S—

✱ Svoj braći i sestrama pretplatnicima i inserentima želi „Sretan Božić“ Uredništvo i Uprava Sokolskog Glasnika ✱

MALI OGLASI

Oglase prima po naplati uprava Sokolskog Glasnika u Ljubljani, Narodni dom. Svaka reč pri svakom objavljivanju 50 para, najmanji iznos 5 Din.

Prednjačice.

Dobra ritmičarka, apsolutna srednje domačinske škole u Chrudimu i mljekarskog tečaja u Plzenju (Čehoslovačka) sa 3 godišnjom učiteljskom državnom praksom na stručnim školama kralj. SHS želi promjeniti mjesto na posjed, mljekaru ili privatnu domačinsku školu itd. gdje ima sokolsko društvo ili gdje bi se isto moglo osnovati, te bi tu preuzela na vježbanje ženske kategorije. Ponude na upr. Sokolskog Glasnika pod „Česka“.

Za zdravlje sokolske mladine!

V vsaki sokolski mladinski knjižnici mora biti knjižica: Dr. Ivan Robida, Da ste mi zdravi, dragi otroci! Broš. Din 3. Ljubke povesti, ki obravnavajo razna poglavja iz zdravstva. - Noročila na založništvo: Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Znamenita povest v slovenskem prevodu!

Sokolskim mladinskim knjižnicam priporočamo: Swift-Flere, Guliverjeva potovanja. (Liliputanci). Bogato ilustrirano. Vez. Din 42.—. Naročila izvršuje Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Za francoski jezik.

Vsem, ki se zanimajo za francosčino, priporočamo iz svoje zaloge: Brežnik, Francosko-slovensko-nemška konverzacija. V platno vez. Din 35.—. Naročila izvršuje založništvo: Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Sokolom sadjarjem

priporočamo iz lastne zaloge bogato ilustrirano knjigo: Belle, Sadjarstvo. Vez. Din 64.—. Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Ivan More sodavičar Kladezna ulica 19 Ljubljana

Vkuhavajte v WECK-ovih čašah, ki jih uporabljajo naše gospodinjice že desetletja in so se izkazale za najboljšje. Tovarniška zaloge za Jugoslavijo pri tt. FRUCTUS, Ljubljana KREKOV TRG 10/1

Restavracija „Kosovo“ Sušak, Mažuraničeva. Vlasnik: Šime Vranić Prvorazredno dalmatinsko i domaće vino. Točenje poznatog „Union“ piva. - Prvorazredna domaća kuhinja.

KUPUJTE VOZNE LISTKE pri OFICIALNI PO-TOVALNI PISARNI PUTNIK V LJUBLJANI Preden potujete, obrnite se na „Putnika“, ki vam sestavi brezplačno načrte in proračune za vožnje po suhem, morju in zraku. TELEFON INTERURBAN ŠT. 24-72

Najlepša knjiga sokolske mladine je Spomenica I. Jugoslovenskog svesokolskog sleta 1922. g. Kompletna stoji Din 350.— Originalne korice Din 50.— Naručite kod pisarne JSS.

ALOJZ FUCHS - JUVELIR LJUBLJANA, SELENBURGOVA UL. 6 priporočā bogato zalogo zlatnine, ur in srebrnine. Popravila v lastni delavnici točno in solidno.

FR. SLAMIČ, LJUBLJANA GOSPODSTVA CESTA ŠT. 6 priporočā fine mesne izdelke, vsakovrstno sveže meso, perutnino, divjačino ter izborne mesne konzerve in pastete. TELEFON 29-73 - NIZKE CENE!

Vezava vsakovrstnih knjig najceneje pri H. Zupanu LJUBLJANA Gradišče št. 10. Solidna in točna izvršitev.

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREPŠTINA BRANKO PALČIĆ ZAGREB Ulica, Kraljice Marije 13 Glavni dobavljač Jugoslovenskog Sokolskog Saveza Brz. nasl.: Trikotaža Zagreb

Engelbert Franchetti frizeur za dame in gospode v Ljubljani, Dunajska cesta 20 priporočā svojo elegantno urejeno brivnico in posebni odelke za damsko friziranje, barvanje in izvrševanje lasnih izdelkov. — Specijalist za striženje dečje frizure.

ZA BOŽIČNA IN NOVOLETNA DARILA priporočā tt. F. M. SCHMITT cenj. občinstvu veliko zalogo vsakovrstnih igrač, galanterijskega blaga, ročnih torbic, aktovk, šatulj, jedilnega orodja, športnih predmetov, perila, rokavice, nogavice, kravat, vezenin, toalet. potrebnih ZNIZANE CENE! — TOČNA POSTREŽBA!

Za nakup božičnih in novoletnih daril se priporočā tvrdka IVAN PAKIŽ * LJUBLJANA PRED ŠKOFIJO 15 trgovina z juveli, urami, zlatnino in srebrnino 20% popusta!

Znižane cene in največje skladišče dvokoles, motorjev, otroških vozičkov, živalnih strojev, vsakovrstnih nadomestnih delov, pnevmatik. Posebni odelak za popolno popravilo, emaljiranje in poliranje dvokoles, otroških vozičkov, živalnih strojev itd. Prodaja na obroke. - Cenik franco. „TRIBUNA“ F. B. L. Tvornica dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4

Oružje - municija za lov, šport i obranu u svim svetskim fabrikatima. Preporučā veliki izbor preciznih flobert pušaka počam od 260D. FR. ŠEVČIK LJUBLJANA Za veliki cenik poslati 5 Din u pošt. markama

J. Grobelnik LJUBLJANA, Mestni trg št. 22 priporočā svojo veliko zalogo manufakturnega blaga posebno vse vrste sukna po najnižjih cenah EN GROS — EN DETAIL

BRAČA
MATELJAN
SUŠAK
RUŽIČEVA ULICA 11
VELETRGOVINA VINA
Osnovana 1876
Telefon br. 162

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u Sok. Glasniku!

»IZVOR«
VELETRGOVINA GALANTERJSKE, NURNBERŠKE
— 1 KRATKE ROBE —
SUŠAK
ŠETALIŠTE KRALJA PETRA
proizvedena Zvonimirova ul. 92

ŠTAMPILJE
ETIKETE
REZBARSTVO
LJUBLJANA
Sv. Petra c. 13.

M. TIČAR
LJUBLJANA
veletrgovina s papirjem in pisarniškim potrebščinami na malo na veliko
priporoča cenj. društvom svojo bogato zalogo najrazličnejših karnevalskih predmetov kakor: konfete, serpentine, guirlande, kotiljone, krep-papir etc., po najnižjih konkurenčnih cenah!
Zahtevajte ponudbe!

Stock Cognac Medicinal
D. D.
Slav. Požega

Stock Cognac Medicinal	Stock China Čaj
Stock Jamaica Rum	Stock Kakao
Stock Slavonska Šljivovica	Stock čokolada za kuhanje
Stock Cognac sa jajima	Stock fina čokolada
Stock Francuska Vinovica	Stock čokoladni bonboni
Stock Voćni Sokovi	Stock Vafli
Stock Marmelada	Stock Kanditi

Marka Stock je garancija za prvovrstan in vrijedan proizvod

ALB. RUTAR
PUŠKAR
CELJE, Slomškov trg 4
priporoča vsakovrstno lovsko in žepno orožje, municijo in vse lovske potrebščine.

Zajtrkovalnica Al. Ščurk

Ljubljana, Dunajska c. 12
priporoča vedno sveže delikatesne izdelke ter pristna domača in tuja vina.

ANT. KRISPER
Ljubljana
MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA UL. 3

Vse vrste črevljev po konkurenčnih cenah, oddelek za potne potrebščine in velika izbira linoleja, oddelek za šivilje in krojače.

I. Neškudla
Ljubljana, Sv. Petra c. 25

Zavod za umetno vezenje in tvornica društvenih zastav i. t. d.
se priporoča p. n. sokolskim društvom za nabavo vsakovrstnih **SOKOLSKIH PRAPOROV**
v izdelavi po predpisih glavne sokolske skupščine v Brodu n/S. — Na željo predložim vzorce, načrt in proračun franco gratis.

Sokolskim mladinskim knjižnicam
priporočamo iz lastne založbe narodno blago v besedi, pesmi in podobi.

Erjavec: Srbske narodne pripovedke. Vez. Din 22.—
Flere: Babica pripoveduje. Vez. Din 10.—
Flere: Pripovedne slovenske narodne pesmi. Vez. Din 24.—
Gaspari-Košir: Sijaj, sijaj, solnčece! (Koroške narodne.) Vez. Din 8.—
Komanova: Narodne pravljice in legende. Vez. Din 16.—
Krasnohorska: Pripovedka o vetru. Vez. Din 20.—
Lah: Češke pravljice. Vez. Din 12.—
Möderndorfer: Narodne pripovedke iz Mežiške doline. Vez. Din 24.—
Račić: Belokranjske narodne otroške pesmi. Vez. Din 8.—

Naročila izvršuje
Učiteljska knjigarna v Ljubljani
Pri direktnem naročilu celotne zbirke 25% popusta. Sklicujte se na ta oglas!

KLIŠEJE
IZDELUJE SOLIDNO
VSEH VRST PO-FOTOGRAFIJAH
ALF-RISIRAH V ENI ALI VEČ BARVAH
KONKURENČNE CENE
KEMIGRAFIJA ST. DEU LJUBLJANA
DRUMITARJEVA ULICA ST. 13

Prva jugoslovanška tovarna dežnikov
JOSIP VIDMAR
LJUBLJANA
PRED ŠKOFLJO 19
USTANOVLJENA 1882.
EN GROS!
Solidnost v kvaliteti in ceni. Točnost in natančnost v izvrševanju naročil!

LJUBLJANA
PRED ŠKOFLJO 19
UTEMELJENA G. 1882.
EN DETAIL!

Galoše in snežne črevlje
strokovnjaško popravila črevljarska
Prva strokovna delavnica
Avugust Škof, Igriška ul. 2

MILKO KRAPEŽ - URAR
LJUBLJANA, JURČIČEV TRG 3
se priporoča
vsem bratom in sestram.

Najstarejša vrtarnija in cvetličarna
KORSIKA * LJUBLJANA
Bleiweisova c. — Aleksandrova c.
ima v zalogi vedno sveže rezano cvetje in cvetje v lončkih ter izvršuje vence, šopke in aranžmane po najnižji ceni in najfinejši obliki.
Bratska sokolska društva imajo 10% popusta.
Telefon št. 2.341. Telefon št. 2.341.

KAVARNA IN RESTAVRACIJA
ZVEZDA
LJUBLJANA

Na razpolago so vsi domači listi, časopisi in revije, kakor tudi vsi večji politični, leposlovnji in ilustrirani slovanski, francoski, italijanski in nemški listi.

Postrežba najboljša in najtočnejša.
»ZVEZDA«, kavarna in restavracija je zbirališče vseh Sokolov.

Za obilen poset se priporoča
FRAN KRAPEŽ,
kavarnar in restavrater

Do-sežete svoj cilj,

če si nabavite modne predmete za Božič pri tvrdki
A. ŠINKOVEC nasl. K. SOSS
Ljubljana, Mestni trg 18-19

ŽELJEZARA VAREŠ

Poštanska i željeznička stanica: Vareš — Majdan
Brzojavna adresa: Željezara Vareš
Telefon Interurban broj: 2, 3, 4 i 5

Rudarski proizvodi: hematit sa garantovanim sadržinom željeza od 60% na više. Prženi siderit i limonit.

Proizvodi visokih peći: sivo željezo taljeno sa drvenim ugljem za ljevaonice. Belo željezo i besemersko željezo za čelik.

Metalni odljevi: od bronza, mjedi, bakra, aluminija - sirovo i apretirano. Specialni fosfori bronza za velika naprezanja.

Strojni delovi: za svakovrstnu industriju. — Kompletne transmisije itd.

Odljevi od sivog željeza: vodovodne i plinske cevi svijuz dimenzija prema normalijama nemačkih inženjera sa kolčakom i pelešom, sa svim armaturama. Građevinski ljev, kao stupovi, armature za kanalizaciju, kompletne ljevane ograde itd.

Trgovački ljev: specijalni ljev otporan protiv vatre i kiselinama. Strojni ljev kao remenice, ležaji, spojke, slogovi (Radsätze) u sirovom stanju i apretirano u vlastitim radionicama.

Salonska peć za ugljen.

**Restavracija
NOVI SVET**
Ljubljana
Gospodarska c. 14

se priporoča
vsem Soko-
lom. Domača
kuhinja, toč-
na postrežba

Dobra vina, domačo gnjat, salame in
kranjske klobase priporoča gostilna

IVAN BRICELJ

v Štepanji vasi pri Ljubljani.
Na Planju.

Priporoča se najstarejša slovenska
pleskarska in ličarska delavnica

IVAN BRICELJ

Ljubljana, Dunajska cesta 16
Strokovna izviritev telovadnega orodja. Delo solidno, cene zmerne.

Cvetičarna
Ant. Bajec
Ljubljana
Pod Trančo 2
Telefon št. 3222

TRGOVAČKA TISKARA
G. KRALJETA
SUŠAK, STROSSMAYEROVA 7
UTEMELJENA GOD. 1890.
IZVADJA SVAKOVRSNE
TISKARSKE RADNJE
BRZO, ČISTO I JEFTINO
BRZOJAVI: KRALJETA SUŠAK

Posojilnica v Mariboru

Ust. l. 1882.

r. z. z. o. p.

Tel. št. 108.

Narodni dom

Sprejema hranilne vloge v tekočem računu in na knjižice in jih
obrestuje z dnevno razpolago po 6%, proti odpovedi na 3 mesece po 8%.

Daje posojila proti vknjižbi po 8%, na menice po 10%.

Stanje hranilnih vlog nad Din 70,000.000—, rezervnih zakladov
nad Din 5,000.000—.

Mladinskim sokolskim odrom in

pevskim zborom

priporočamo iz lastne založbe:

Adamič: Mladinske pesmi. Enoglasni zbori in samo-

spevi s spremljevanjem klavirja. Din 40—.

Gregoričeva: Otroški oder. 12 igrice za mladino

otročkih vrtcev in osnovnih šol. Broš. Din 8—.

Juvánc: Oba junaka. Din 4—.

Marolt: „Bože pravde“ in „Lepa naša domovina“.

Dvoglasno s spremljevanjem harmonija. Din 1:50—

Marolt: Narodne himne in druge domorodne pesmi.

Dvoglasno za mladino. Din 3—.

Šolski oder: I. zv. Korban: Povodni mož, igrice

za mladino v 3 dejanjih in Fr. L.: Božična prav-

ljica v treh slikah. Din 6—, napevi Din 4—.

II. zv. Tiran: Čudežne gosli, dramatična pripo-

vedka v 3 dej. in Medved: Vino ali voda? drama-

tični prizor. Din 6—.

III. zv. Lah: Miklavž

prihaja. Trije prizori. Din 6—.

Glasbene točke

Din 4—.

Zitovnik: Narodne pesmi za mladino. I., II. in III.

zvezek a Din 3—.

Direktna naročila sprejema založništvo:

Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

CELJSKA POSOJILNICA, d. d.

V CELJU

V LASTNI PALAČI „NARODNI DOM“

STANJE GLAVNICE IN REZERV NAD 8,000.000 DIN
STANJE HRANILNIH VLOG NAD 65,000.000 DIN

Sprejema hranilne vloge na hranilne knjižice
in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi
zanje najboljšo obrestovanje in največjo var-
nost. Izvršuje vse bančne, kreditne in posojilne
posle. — Kupuje in prodaja devize in valute. —

PODRUŽNICA V MARIBORU IN ŠOŠTANJU

Pri nakupu različnega oblačilnega
blaga se blagovolite poslužiti

VELETRGOVINE

A. E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

МЕДИЋ-ЦАНКЛ

творнице уља, фирнајза, лакова и боја
ДРУШТВО СА О. Ј.

Централа у Љубљани. — Власник Фрањо Медић
Творнице: ЉУБЉАНА-МЕДВОДЕ. Подружнице
и стоваришта: Марибор и Нови Сад

ВЛАСТИТИ ДОМАЋИ ПРОИЗВОДИ:

ланено уље, фирнајз, све врсти лакова, емајлно-лакастих и уљених боја.
Хемијско чисте и хемијско улепшане као и обичне земљане боје свију
врсти и нијанса, кистова, стакларског кита итд. марке „МЕРАКЛ“ за обрт,
трговину и индустрију, за железнице, поморство и ваздухопловство

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ

ТАЧНА И СОЛИДНА ПОСЛУГА

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. ★ SUŠAK

Interurbani telefoni: broj 2-36 i 2-37

Brzjavi: JADROPLOV

sa svojih 60 parobroda podržava službu na 47 redovnih pruga, uzduž cijele domaće obale, Albanije, Grčke i Turske do Smirne, u vezi sa Rijekom, Trstom i Venecijom. —
Sva točna kretanja parobroda razabiru se iz plovidbenog reda, kojega društvo šalje na zahtev badava. — Društvo ima u Sušaku vlastiti odpremni ured (Speditions bureau).

Mestna hranilnica ljubljanska

Ustanov. l. 1889. (Gradska štedionica).

TELEFON ŠTEV. 2016

POŠTNI ČEK 10.533

Ljubljana, Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 300 milijonov dinarjev.
Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodiča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Oglašujte u Sokol. Glasniku!

TVORNICA

„DISKOBOLOS“

STANE VIDMAR nasl. AVGUST KOZMAN
LJUBLJANA, Sv. PETRA C. 75

Vhod Vidovdanska
cesta šte. 22—24

Telefon št. 2890

PRVA JUGOSLOVANSKA TVORNICA

telovadnega, sportnega in gasilnega orodja in potrebščin. Zimsko-sportne potrebščine.
Lestve vseh vrst.

Specijalna trgovina sportnih potrebščin: Tavčarjeva ulica št. 1

Sokolskim mladinskim knjižnicam

priporočamo

mladinsko izdajo slovenskih klasikov:

Erjavec-Flere: Fran Erjavec, izbrani spisi za

mladino. Vež. Din 40—.

Erjavec-Flere: Fran Levstik, izbrani spisi za

mladino. Vež. Din 26—.

Erjavec-Flere: Matija Valjavec, izbrani spisi za

mladino. Vež. Din 36—.

Erjavec-Flere: Josip Stritar, izbrani spisi za mla-

dino. Vež. Din 46—.

Erjavec-Flere: Simon Jenko, izbrani spisi za mla-

dino. Vež. Din 28—.

Erjavec-Flere: A. M. Slomšek, izbrani spisi za mla-

dino. Vež. Din 40—.

Erjavec-Flere: J. Kersnik, izbrani spisi za mla-

dino. Vež. Din 46—.

Erjavec-Flere: Starejše slovenske pisateljice. Vež.

Din 80—.

Pri direktnih naročilih celotne zbirke sokolskim

društvom 25% popusta. — Pri naročilih se skil-

cuje na ta oglas!

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

Frančiškanska ulica šte. 6.